

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 juin 2006

PROJET DE LOI

**réformant le Conseil d'État et créant un
Conseil du Contentieux des Etrangers**

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 40.784/AG**

Documents précédents :

Doc 51 **2479/ (2005/2006)** :

001 : Projet de loi.

002 : Annexes.

003 à 008 : Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 juni 2006

WETSONTWERP

**tot hervorming van de Raad van State en
tot oprichting van een Raad voor
Vreemdelingenbetwistingen**

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 40.784/AG**

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2479/ (2005/2006)** :

001 : Wetsontwerp.

002 : Bijlagen.

003 tot 008 : Amendementen.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Le CONSEIL D'ÉTAT, assemblée générale de la section de législation, saisi par le Président de la Chambre des représentants, le 27 juin 2006, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables prorogé à huit jours ouvrables^(*), sur un amendement au projet de loi «réformant le Conseil d'État et créant un Conseil du contentieux des Étrangers» (Doc. parl., Chambre, session 2005-2006, n° 2479),

a donné le 28 juin 2006 l'avis suivant:

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

«L'urgence est motivée par le fait que le projet de loi a obtenu l'urgence par décision de la Chambre du 24 mai 2006».

*
* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Portée de l'amendement

Comme le précise la justification qui l'accompagne, l'amendement soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État tend à redéfinir les critères à prendre en considération dans le cadre de la procédure d'admissibilité des recours en cassation introduits devant la section d'administration du Conseil d'État, en application de l'article 14, § 2, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, contre les décisions contentieuses rendues en dernier ressort par les juridictions administratives. Ce faisant, les auteurs de l'amendement proposent de suivre la suggestion faite par le Conseil d'État, dans son avis donné sur l'avant-projet de loi «réformant le Conseil d'État et créant un Conseil du Conten-

^(*) Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État qui dispose que le délai de cinq jours ouvrables est prorogé à huit jours ouvrables dans le cas où l'avis est donné par l'assemblée générale en application de l'article 85.

De RAAD VAN STATE, algemene vergadering van de afdeling wetgeving, op 27 juni 2006 door de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen verlengd tot acht werkdagen^(*), van advies te dienen over een amendement bij het ontwerp van wet «tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen» (Parl. St., Kamer, zitting 2005-2006, nr. 2479),

heeft op 28 juni 2006 het volgende advies gegeven:

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus:

«De hoogdringendheid is gemotiveerd door het feit dat het wetsontwerp de hoogdringendheid heeft bekomen bij beslissing van de Kamer van 24 mei 2006.»

*
* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Draagwijdte van het amendement

Zoals wordt aangegeven in de verantwoording bij het amendement vergezeld gaat, strekt het amendement dat ter fine van advies aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State is voorgelegd ertoe een nieuwe definitie te geven van de criteria die in aanmerking moeten worden genomen in het kader van de toelaatbaarheidsprocedure van de cassatieberoepen die bij de afdeling Administratie van de Raad van State worden ingediend met toepassing van artikel 14, § 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, tegen beslissingen in betwiste zaken die in laatste aanleg door administratieve rechtscolleges zijn genomen. Zodoende stellen de indieners van het amendement voor om in te gaan

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van vijf werkdagen verlengd wordt tot acht werkdagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85.

«tieux des Étrangers»⁽¹⁾, d'introduire des critères d'admissibilité des recours en cassation qui soient «clairs et sélectifs».

Examen de l'amendement

1. Dans son avis 39.717/AG, précité, l'assemblée générale du Conseil d'État, après avoir observé que l'avant-projet qui lui était soumis, prévoit, notamment, «l'introduction généralisée d'une procédure d'admission dans le cadre de la compétence de cassation administrative du Conseil d'État à l'encontre des décisions prises par des juridictions administratives, quel que soit le contentieux dans lequel ces dernières sont appelées à intervenir», a, entre autres, estimé:

1°) que la création d'une procédure généralisée d'admission au pourvoi dans le cadre de la compétence de cassation administrative du Conseil d'État est, sur le plan du principe, de nature à renforcer le rôle de juridiction administrative suprême du Conseil d'État et à mieux lui permettre de maîtriser l'afflux des recours introduits devant lui⁽²⁾;

2°) qu'une telle procédure de «filtrage» des recours, si elle n'a pas de précédent comparable en droit interne, n'en est pas moins connue, que ce soit au niveau des juridictions internationales ou que ce soit au sein des juridictions administratives suprêmes de divers États membres de l'Union européenne⁽³⁾;

3°) que l'instauration d'une telle procédure de filtrage ou d'admission des recours devant une instance juridictionnelle d'appel ou de cassation appelée à connaître des recours dirigés contre une décision émanant d'une juridiction de premier ou de second degré est, en soi, compatible avec les dispositions de droit international, notamment les dispositions pertinentes de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, ou du droit communautaire qui lient les États membres de l'Union européenne⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Les auteurs de l'amendement visent ainsi l'avis 37.717/AG, donné le 21 février 2006 par l'assemblée générale de la section de législation du Conseil d'État, sur un avant-projet de loi «réformant le Conseil d'État et instituant un Conseil du Contentieux des Étrangers» (Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, pp. 262 et s.).

⁽²⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 270.

⁽³⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 271 et pp. 283 et s. (avec les exemples cités).

⁽⁴⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, pp. 283 et s. (avec les références et exemples cités).

Dans la note infrapaginale 51 de l'avis, il est également rappelé que l'article 39 de la directive 2005/85/CE du Conseil de l'Union européenne du 1er décembre 2005 relative à des normes minimales concernant la procédure d'octroi et de retrait du statut de réfugié dans les États membres, qui doit être transposée par les États membres pour le 1er décembre 2007, n'impose aux États membres de l'Union européenne que la mise en place d'un seul degré de recours juridictionnel.

op de suggestie die de Raad van State in zijn advies over het voorontwerp van wet «tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen»⁽¹⁾ heeft gedaan om «duidelijke en selectieve» criteria in te voeren voor de toelaatbaarheid van cassatieberoepen.

Onderzoek van het amendement

1. In haar voormelde advies 39.717/AV heeft de algemene vergadering van de Raad van State opgemerkt dat het voorontwerp dat aan haar was voorgelegd, voorziet in «de veralgemeende invoering van een toelaatbaarheidsprocedure in het kader van de administratieve cassatiebevoegdheid van de Raad van State ten aanzien van de beslissingen van administratieve rechtscolleges, ongeacht de geschillen waarin de laatstgenoemden moeten optreden» en heeft ze vervolgens ondermeer gesteld:

1°) dat het invoeren van een veralgemeende toelaatbaarheidsprocedure in het kader van de administratieve cassatiebevoegdheid van de Raad van State, op principiële gebied, de rol van de Raad van State als hoogste administratief rechtcollege kan versterken en hem in staat kan stellen de instroom van bij hem ingestelde beroepen te beheersen⁽²⁾;

2°) dat, hoewel een zodanige filterprocedure geen vergelijkbaar precedent heeft in het interne recht, dergelijke procedure desalniettemin bekend is, zowel op het niveau van de internationale rechtscolleges als bij de hoogste administratieve rechtscolleges van verscheidene lidstaten van de Europese Unie⁽³⁾;

3°) dat het invoeren van een filter- of toelaatbaarheidsprocedure voor beroepen bij een instantie die rechtsprekt in hoger beroep of cassatie en die kennis moet nemen van beroepen gericht tegen een beslissing uitgaande van een gerecht van eerste of tweede aanleg, op zich bestaanbaar is met bepalingen van internationaal recht, inzonderheid de relevante bepalingen van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, of gemeenschapsrecht die bindend zijn voor de lidstaten van de Europese Unie⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ De indieners van het amendement verwijzen aldus naar advies 39.717/AV, dat de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving van de Raad van State op 21 februari 2006 heeft gegeven over een voorontwerp van wet «tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen» (Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 262 e.v.).

⁽²⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 270.

⁽³⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 271 en blz. 283 e.v. (met de vermelde voorbeelden).

⁽⁴⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 283 e.v. (met de opgegeven verwijzingen en de vermelde voorbeelden).

In voetnoot 51 van het advies wordt er eveneens op gewezen dat artikel 39 van richtlijn 2005/85/EG van de Raad van de Europese Unie van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, welke richtlijn voor 1 december 2007 door de lidstaten moet worden omgezet, aan de lidstaten van de Europese Unie alleen de verplichting oplegt om één enkele aanleg ter zake van rechterlijk beroep te organiseren.

4°) que la Cour d'arbitrage s'est déjà à diverses reprises prononcée en faveur de l'admissibilité de règles de procédure spécifiques dans le cadre de la procédure contentieuse devant le Conseil d'État ⁽⁵⁾;

5°) que la marge d'appréciation dont disposent les États membres, tant dans la détermination des critères de filtrage ou d'admission que dans la fixation des règles de procédure à suivre devant la juridiction administrative suprême, est d'autant plus souple que la juridiction de premier ou de second degré répond déjà à son niveau aux exigences des dispositions pertinentes de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales ⁽⁶⁾;

6°) que les mêmes critères d'admission des pourvois doivent pouvoir s'appliquer tant aux recours en cassation ordinaire qu'aux recours en cassation au contentieux des étrangers ⁽⁷⁾;

7°) et qu'afin de ne pas transformer, à brève échéance, le Conseil d'État en une simple instance supplémentaire de recours contre les décisions juridictionnelles prises en première instance, notamment par la nouvelle juridiction que constitue le Conseil du Contentieux des Étrangers, les causes d'admission des pourvois doivent être définies de manière stricte et précise dans la loi ⁽⁸⁾.

À ce sujet, tout en réservant l'hypothèse des recours manifestement irrecevables ou manifestement non fondés, l'assemblée générale de la section de législation du Conseil d'État a, comme le relève à nouveau la justification de l'amendement, proposé de retenir les trois critères suivants,

«(...) étant entendu qu'il ne suffit pas simplement d'invoquer des éléments se rapportant à ces critères:

- 1) unité de jurisprudence;
- 2) questions de droit de principe (questions de droit qui transcendent l'intérêt du requérant);
- 3) fautes de procédure substantielles» ⁽⁹⁾.

2.1. Compte tenu de ce qui vient d'être rappelé, l'amendement présentement examiné tient largement compte des observations qui ont été formulées par l'assemblée générale de la section de législation dans son avis 39.717/AG, précité. Il n'appelle en conséquence que les quelques observations d'ordre secondaire qui suivent.

⁽⁵⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 286, note infrapaginale 58.

⁽⁶⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 285.

⁽⁷⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 289.

⁽⁸⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 274 et p. 290.

⁽⁹⁾ Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 290.

4°) dat het Arbitragehof reeds herhaaldelijk heeft gesteld dat specifieke procedureregels in het kader van de procedure in betwiste zaken voor de Raad van State aanvaardbaar zijn ⁽⁵⁾;

5°) dat de beoordelingsvrijheid waarover de lidstaten beschikken, zowel bij het bepalen van de filter- of toelaatbaarheidscriteria, als bij het vaststellen van de bij het hoogerechtshof te volgen procedureregels, des te flexibeler is daar het gerecht van eerste of tweede aanleg al op zijn niveau voldoet aan de vereisten van de relevante bepalingen van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden ⁽⁶⁾;

6°) dat dezelfde criteria voor de toelaatbaarheid van het cassatieberoep zouden moeten gelden zowel voor gewone cassatieberoepen als voor cassatieberoepen in vreemdelingengeschillen ⁽⁷⁾;

7°) en dat, om te voorkomen dat de Raad van State op korte termijn omgevormd wordt tot een loutere bijkomende beroepsinstantie voor gerechtelijke beslissingen die in eerste aanleg zijn genomen, inzonderheid door het nieuwe rechtscollege dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vormt, de toelaatbaarheidsvoorwaarden in de wet klaar en duidelijk moeten worden omschreven ⁽⁸⁾.

In dat verband heeft de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met terzijdestelling van het geval van kennelijk onontvankelijke of ongegronde beroepen, zoals wederom aangegeven wordt in de verantwoording van het amendement, voorgesteld om met de drie volgende criteria te werken:

«(...) met dien verstande dat het niet volstaat dat de elementen in verband met die criteria alleen maar worden aangevoerd:

- 1) eenheid van rechtspraak;
- 2) principiële rechtsvragen (rechtswesties die het belang van de verzoeker overstijgen);
- 3) substantiële procedurefouten» ⁽⁹⁾.

2.1. Gelet op hetgeen zopas in herinnering is gebracht, wordt in het thans onderzochte amendement grotendeels rekening gehouden met de opmerkingen die de algemene vergadering van de afdeling Wetgeving in haar voormelde advies 39.717/AV heeft gemaakt. Bijgevolg geeft het amendement slechts aanleiding tot enkele bijkomstige opmerkingen die hierna volgen.

⁽⁵⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 286, voetnoot 58.

⁽⁶⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 285.

⁽⁷⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 289.

⁽⁸⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 274 en 290.

⁽⁹⁾ Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 290.

2.2. Afin de mieux faire apparaître le lien étroit qui unit les deux alinéas proposés par l'amendement ⁽¹⁰⁾, il est suggéré de rédiger le début de l'article 20, § 2, alinéa 3, en projet (alinéa 2 de l'amendement) comme suit:

«Sont en outre seuls déclarés admissibles les recours ⁽¹¹⁾ en cassation: (...)».

2.3. Dans la version française du document communiqué à la section de législation du Conseil d'État, la proposition introductive de l'alinéa 3 proposé par l'amendement à l'examen est rédigée comme suit:

«Sont seuls déclarés admissibles les recours en cassation:»

Ce même document comporte toutefois une correction manuscrite selon laquelle le mot «recours» est remplacé par le mot «moyens», conformément à la version néerlandaise qui dispose:

«Worden uitsluitend toelaatbaar verklaard, de cassatiemiddelen:»

Mieux vaut se référer uniformément à la seule notion de «recours», ceci afin d'éviter toute difficulté d'interprétation.

2.4. Tel qu'il est rédigé, l'alinéa 3 proposé pourrait donner l'impression qu'il énonce des conditions cumulatives d'admissibilité, ce qui ne saurait être l'intention.

Le caractère alternatif des critères proposés devrait mieux ressortir du texte, par exemple en ajoutant la conjonction de coordination «ou» au début du 3e proposé.

2.5. Le 3e de l'alinéa 3, en projet, ne paraît pas non plus rédigé avec toute la clarté voulue en ce qu'il prévoit que seront déclarés admissibles les recours en cassation «qui invoquent de manière claire la violation d'une règle de forme (...)». Il suffirait en effet, par exemple, d'invoquer, «de manière claire», la méconnaissance de l'obligation de motiver la décision de la juridiction administrative pour que le recours en cassation doive être déclaré admissible, même si, en réalité, la décision est parfaitement motivée. Mieux vaut, dès lors, dans la ligne de

⁽¹⁰⁾ Contrairement à ce qu'énonce la phrase liminaire de l'amendement, celui-ci tend à remplacer non pas les alinéas 3 et 4 de l'article 20, § 2, en projet, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, mais bien les alinéas 2 à 4 de l'article 20, § 2, en projet (article 8 du projet de loi - Doc. parl. Chambre, 20052006, DOC 512479/001, p. 359).

⁽¹¹⁾ Voir l'observation 2.3., ci-après.

2.2. Om beter aan te geven welke nauwe band bestaat tussen de beide leden die bij het amendement worden voorgesteld ⁽¹⁰⁾, zou het begin van het ontworpen artikel 20, § 2, derde lid (tweede lid van het amendement) beter als volgt worden geredigeerd:

«Bovendien worden uitsluitend toelaatbaar verklaard, de cassatieberoepen ⁽¹¹⁾: (...)».

2.3. In de Franse tekst van het stuk dat aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State is voorgelegd, is de inleidende zin van het derde lid dat bij het thans onderzochte amendement wordt voorgesteld, als volgt geredigeerd:

«Sont seuls déclarés admissibles les recours en cassation:»

Hetzelfde stuk bevat evenwel een handgeschreven correctie luidens welke het woord «beroep» vervangen wordt door het woord «middelen», zoals in de Nederlandse versie die luidt als volgt:

«Worden uitsluitend toelaatbaar verklaard, de cassatiemiddelen:».

Het zou beter zijn op eenvormige wijze alleen het begrip «beroepen» te gebruiken, om interpretatieproblemen te voorkomen.

2.4. Het ontworpen derde lid zou, zoals het is gesteld, de indruk kunnen wekken dat de erin vermelde toelaatbaarheidsvoorwaarden cumulatief zijn, wat niet de bedoeling kan zijn.

In de bepaling zou duidelijker moeten worden aangegeven dat slechts aan één van de voorgestelde criteria voldaan hoeft te zijn, door het nevenschikkend voegwoord «of» toe te voegen aan het begin van het ontworpen 3e.

2.5. Ook het ontworpen 3e van het derde lid lijkt onvoldoende duidelijk te zijn gesteld, waar het bepaalt dat cassatieberoepen «waarin op duidelijke wijze een schending van een (...) vormvereiste wordt aangevoerd (...)» toelaatbaar worden verklaard. Er zou immers mee kunnen worden volstaan bijvoorbeeld «op duidelijke wijze» de schending aan te voeren van de verplichting om de beslissing van het administratieve rechtscollege te motiveren, opdat het cassatieberoep toelaatbaar moet worden verklaard, ook al is de beslissing eigenlijk zeer goed

⁽¹⁰⁾ In tegenstelling tot wat vermeld wordt in de inleidende zin van het amendement, strekt het amendement niet tot de vervanging van het derde en vierde lid van het ontworpen artikel 20, § 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, maar van het tweede tot het vierde lid van het ontworpen artikel 20, § 2 (artikel 8 van het wetsontwerp - Gedr. St. Kamer, 2005-2006, DOC 51-2479/001, blz. 359).

⁽¹¹⁾ Zie infra, opmerking 2.3.

l'avis 39.717/AG, précité, préciser qu'il y a lieu d'invoquer «de manière claire et sérieuse» la violation d'une règle de procédure ⁽¹²⁾.

La disposition en projet devrait par ailleurs mieux faire ressortir que la faute de procédure substantielle est celle qui est susceptible d'avoir été commise par la juridiction administrative dans le cadre de l'adoption de la décision juridictionnelle qui fait précisément l'objet du pourvoi en cassation.

Compte tenu des observations qui précèdent, il est suggéré de rédiger le 3° en projet comme suit:

«3°) ou qui invoquent de manière claire et sérieuse la violation, par la juridiction administrative dont la décision juridictionnelle fait l'objet du recours en cassation, d'une règle de procédure, soit substantielle, soit prescrite à peine de nullité, pour autant que cette violation soit effectivement d'une nature telle qu'elle a pu influencer la portée de cette décision».

L'assemblée générale de la section de législation était composée de

Monsieur		
R. ANDERSEN,	premier président	du Conseil d'État,
Madame		
M.-R. BRACKE,	présidents de chambre,	
Messieurs		
Y. KREINS,		
P. LIÉNARDY,	conseillers d'État,	
J. SMETS,		
P. VANDERNOOT,		
J. JAUMOTTE,		
Madame		
M. BAGUET,		
Messieurs		
B. SEUTIN,		
W. VAN VAERENBERGH,		
H. COUSY	assesseurs de la	
J. VELAERS,	section de législation,	
G. KEUTGEN,		
Madame		
D. LANGBEEN,	greffier en chef,	
Monsieur		
M. FAUCONIER,	greffier assumé.	

gemotiveerd. Het zou dan ook beter zijn, in de lijn van het voornoemde advies 39.717/AV, te preciseren dat «op duidelijke en ernstige wijze» de schending moet worden aangevoerd van een procedurereg⁽¹²⁾.

Uit de ontworpen bepaling zou overigens duidelijker moeten blijken dat de substantiële procedurereg⁽¹²⁾ de procedurereg⁽¹²⁾ is die mogelijk begaan is door het administratieve rechtscollege bij het nemen van de rechterlijke beslissing die net het voorwerp uitmaakt van het cassatieberoep.

Gezien de bovenstaande opmerkingen wordt voorgesteld het ontworpen 3° als volgt te redigeren:

«3°) of waarin op een duidelijke en ernstige wijze de schending wordt aangevoerd van een substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven procedurereg⁽¹²⁾ door het administratieve rechtscollege waarvan de rechterlijke beslissing het voorwerp is van het cassatieberoep, voorzover die schending daadwerkelijk van die aard is dat ze de strekking van die beslissing kan hebben beïnvloed».

De algemene vergadering van de afdeling wetgeving was samengesteld uit

de Heer		
R. ANDERSEN,	eerste voorzitter van	de Raad van State,
Mevrouw		
M.-R. BRACKE,	kamervoorzitters,	
de Heren		
Y. KREINS,		
P. LIÉNARDY,	staatsraden,	
J. SMETS,		
P. VANDERNOOT,		
J. JAUMOTTE,		
Mevrouw		
M. BAGUET,		
de Heren		
B. SEUTIN,		
W. VAN VAERENBERGH,		
H. COUSY	assessoren van de	
J. VELAERS,	afdeling wetgeving,	
G. KEUTGEN,		
Mevrouw		
D. LANGBEEN,	hoofdgriffier,	
de Heer		
M. FAUCONIER,	toegevoegd griffier.	

Les rapports ont été rédigés par MM. X. DELGRANGE et J. VAN NIEUWENHOVEN, auditeurs.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER,

D. LANGBEEN

LE PREMIER PRÉSIDENT

R. ANDERSEN

De verslagen werden uitgebracht door de HH. X. DELGRANGE et J. VAN NIEUWENHOVEN, auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

D. LANGBEEN

DE EERSTE VOORZITTER,

R. ANDERSEN